

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. vasario 26 d. Nr. 21RE4- (AG4-17/20-2026)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas ir posėdžio pirmininkas), Astos Povilonienės ir Sigitos Šimbelytės,

Komisijos 2026-02-24 posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo (duomenys neskelbtini) patikslintą skundą atsakovei Molėtų rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus. Trečiasis suinteresuotas asmuo uždaroji akcinė bendrovė „Molėtų švara“.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti Molėtų rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) 2026-01-15 sprendimą Nr. B22-191 „Dėl mokesčio už komunalinių atliekų tvarkymą perskaičiavimo/grąžinimo“ (toliau – Raštas) ir įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025-12-27 prašymą ir priimti naują, teisės aktų reikalavimus atitinkantį administracinį sprendimą.

Paaikšino, kad Molėtų rajone nuosavybės teise valdo individualų gyvenamąjį namą, kuriame iki 2023-05-31 niekas negyveno. Uždaroji akcinė bendrovė „Molėtų švara“ (toliau – ir Administratorius) pateikė 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimą, apskaičiuotą netaikant lengvatos. Pareiškėjas per e. pristatymo sistemą Administracijai 2025-12-27 pateikė prašymą „Dėl vietinės rinkliavos perskaičiavimo ir individualaus administracinio sprendimo priėmimo“ (toliau – ir Prašymas), perskaičiuoti vietinę rinkliavą už laikotarpį iki 2023-05-31 ir taikyti Molėtų rajono savivaldybės tarybos (toliau – ir Taryba) sprendimo Nr. B1-239 lengvatą. Skundžiamu Raštu atsakovė atsisakė tenkinti Prašymą.

Atsakovė netinkamai aiškina teisės normas. Tuo metu galiojusiame Savivaldybės tarybos sprendime Nr. B1-239 buvo nustatyta, kad individualiems namams, kuriuose gyvenančių gyventojų skaičius yra ne daugiau kaip 1, taikoma sumažinta pastovioji vietinės rinkliavos dalis. Pagal lietuvių kalbos ir teisės aiškinimo taisyklės tai reiškia 0 arba 1 gyventoją. Administracija šią nuostatą taiko tik tuo atveju, kai objekte gyvena bent vienas asmuo, nors tokia sąlyga nenustatyta teisės akte. Atsakovė neleistinais susiaurino Tarybos sprendimo taikymo apimtį, pažeisdama teisėtumo ir teisinio aiškumo principus.

Rašte atsakovė nurodė, jog vietinės rinkliavos perskaičiavimą atlieka Administratorius. Tačiau vietinės rinkliavos dydžius ir lengvatas nustato Taryba, o Administracija yra atsakinga už šių normų teisėtą taikymą. Vietinės rinkliavos administratorius neturi diskrecijos savarankiškai aiškinti tarybos sprendimų ar atsisakyti taikyti juose nustatytas lengvatas. Todėl Savivaldybės administracija nepagrįstai perkėlė atsakomybę Administratoriui, nespręsdama ginčo iš esmės.

Pareiškėjo atveju vietinė rinkliava apskaičiuota už negyvenamą objektą, nors lengvata buvo nustatyta objektams, kuriuose gyventojų skaičius neviršija vieno. Atsisakymas taikyti lengvatą, nesant tam teisinio pagrindo, pažeidžia proporcingumo ir teisėtų lūkesčių principus. Pareiškėjas ginčija ne vietinės rinkliavos dydžio tikslingumą, o konkrečios teisės normos aiškinimo ir taikymo teisėtumą.

Atsakovė Administracija atsiliepime nurodė, jog su skundu nesutinka, nes jis nepagrįstas. Paaikšino, kad Tarybos 2016-12-22 sprendimu Nr. B1-239 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės nekilnojamojo turto objektų kategorijų ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir tvarkymą dydžių nustatymo“ (Tarybos 2021-06-30 sprendimo Nr. B1-173 redakcija) (toliau – Tarybos sprendimas) buvo nustatyti Molėtų rajono savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) nekilnojamojo turto (toliau – NT) objektų kategorijų ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir tvarkymą dydžiai (toliau – ir Įmokų dydžiai), bet ne vietinė rinkliava, kaip skunde teigia pareiškėjas.

Taryba 2020-01-30 sprendimu Nr. B1-7 „Dėl pavedimo UAB „Molėtų švara“ atlikti Molėtų rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas“ (toliau – 2020-01-30 sprendimas) pavedė Administratoriui atlikti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas.

Savivaldybės direktoriaus 2016-12-27 įsakymu Nr. B6-1131 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir tvarkymą taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (vėlesnis pakeitimas Administracijos direktoriaus 2019-01-02 įsakymu Nr. B6-2) buvo patvirtintas Molėtų rajono savivaldybės įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir tvarkymą taikymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), kurio 3 punkte nustatyta, kad už Aprašo taikymą atsakingas komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius – savivaldybės įsteigtas juridinis asmuo, savivaldybės pavedimu atliekantis komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas. Tarybos 2020-01-30 sprendimu Nr. B1-7 „Dėl pavedimo UAB „Molėtų švara“ Administratorius yra Savivaldybės įsteigtas juridinis asmuo, kuriam pavesta atlikti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas. Pagal Aprašo 24 punktą sprendimą dėl įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, susidedančios iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų (dvinarė įmoka) (toliau – DVI) ar jos permokos grąžinimo priima Administratorius.

Rašte pareiškėjas buvo informuotas, kad gali kreiptis į Administratorių dėl DVI grąžinimo ar perskaičiavimo. Todėl Administracija pagrįstai nukreipė pareiškėją DVI grąžinimo ar perskaičiavimo klausimais kreiptis į Administratorių. Administracija neturi duomenų ar pareiškėjas po Rašto gavimo kreipėsi į Administratorių su prašymu perskaičiuoti ar grąžinti DVI.

Skunde pareiškėjas klaidingai teigia, kad Tarybos sprendimo priedo 1 lentelės „Baziniai įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžiai“ (toliau – 1 lentelė) 1.4 eilutėje nurodytas įmokos pastoviosios dedamosios dydis turėtų būti taikomas kai NT gyvena 0 gyventojų, kadangi 0 yra skaitmuo mažesnis už 1. Tarybos sprendimo priedo 1 lentelės 1.4 eilutėje nustatytas įmokos pastoviosios dedamosios dydis taikomas gyvenamosios paskirties objektams – individualiems namams, kai juose gyvena ne daugiau nei 1 gyventojas. Šioje eilutėje aiškiai nurodyta, kad NT objekte turi būti ne daugiau kaip 1 gyvenantis asmuo. Pareiškėjas skunde teigia, kad gyvenančių asmenų nėra ir nepagrįstai prašo taikyti įmokos pastoviosios dedamosios dydį nurodytą 1.4. eilutėje, kuris yra perpus mažesnis nei nustatytas Tarybos sprendimo priedo 1 lentelės 1.2 eilutėje gyvenamosios paskirties objektams – individualiems namams. Atsakovė vertina, kad 0 gyventojų – tapatu, kad niekas negyvena, o kalba eina apie gyvenančių asmenų skaičių. Pareiškėjas neteisingai interpretuoja Tarybos sprendimo nuostatas. Tarybos sprendimo lentelėse nenurodoma 0 gyvenančių asmenų, o lentelės 1.4 eilutėje nustatytas perpus mažesnis įmokos pastoviosios dedamosios dydis, taikomas būtent NT objekte gyvenantiems vienišiams asmenims, kurie gyvena ir moka ne tik DVI pastoviąją dalį, bet ir DVI kintamąją dalį, siekiant sumažinti jiems finansinę naštą.

Aprašo 18.1 punkte nustatyta, kad pastoviąją DVI dedamąją moka visi Savivaldybės NT savininkai, NT objektų savininkų atstovai arba kiti asmenys pagal Savivaldybės sprendimu patvirtintus DVI kriterijus NT objektų kategorijoms. Pastoviosios DVI dedamosios nemoka negyvenamų statinių, registruotų NT registre savininkai ar jų įgalioti asmenys, kurių statinyje yra įvykusi ir (ar) nepašalinta statinio avarija arba statinio naudojimą sustabdė statinio naudojimo priežiūrą atliekantis viešojo administravimo subjektas vadovaudamasis Statybos įstatymo nuostatomis. Tokia pati nuostata yra įtvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-07-24 nutarimu Nr. 711 „Dėl vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (suvestinė redakcija iki 2023-10-26) patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos

įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 24 punkte. Pagal Aprašo 19 punktą gyvenamosios paskirties NT objekto, kuriame nėra gyvenamąją vietą deklaruojančių asmenų, savininkas moka DVĮ pastoviąją dalį, nustatytą gyvenamosios paskirties NT objektui (individualiam namui arba butui). DVĮ kintamoji dalis mokama pagal faktiškai ištuštintų konteinerių dydį ir skaičių, bet ne mažiau, kaip nustatyta DVĮ kintamoji dalis vienam gyventojui. Nuo DVĮ mokesčio ar jo dalies anksčiau minėti savininkai atleidžiami vadovaujantis šio Aprašo nuostatomis.

Pareiškėjas kreipėsi į Administratorių su prašymu atleisti nuo DVĮ kintamosios dalies mokėjimo, kadangi NT objekte nėra gyvenamąją vietą deklaruojančių asmenų ir faktiškai niekas negyvena. Administratorius šį prašymą tenkino.

Administratorius pagrįstai pareiškėjui taikė įmokos pastoviosios dedamosios dydį nustatytą Tarybos sprendimo priedo 1 lentelės 1.2 papunktyje pagal NT kategoriją „Gyvenamosios paskirties objektai – individualūs namai“. Šis dydis taikomas be numatytos išimties, kuomet NT objekte gyvena ne daugiau kaip 1 gyventojas. Administratorius, remdamasis aplinkybe, kad NT objekte gyvenančių asmenų nėra, atleido pareiškėją nuo DVĮ kintamosios dedamosios mokėjimo.

Trečiasis suinteresuotas asmuo uždaroji akcinė bendrovė „Molėtų švara“ atsiliepimo į pareiškėjo skundą nepateikė.

Skundas tenkinamas iš dalies.

Ginčas tarp šalių kilo dėl Rašto, kuriuo atsakoma į pareiškėjo 2025-12-27 Prašymą dėl Įmokos dydžio perskaičiavimo, teisėtumo.

Byloje nustatyta, jog pareiškėjas Administracijai 2025-12-27 pateikė Prašymą, kuriame nurodė, jog nuosavybės teise priklausančiame gyvenamajame name iki 2023-05-31 negyveno nė vienas gyventojas. Už nurodytą laikotarpį Administratorius pateikė 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimą, t. y. netaikant lengvatos, nors tam laikotarpiui galiojo Tarybos sprendimas, kuriame nėra nustatytos sąlygos, kad lengvata netaikoma, kai gyvenančių gyventojų skaičius yra 0, taip pat nėra reikalavimo, kad objekte būtų deklaruotas bent vienas gyventojas. Todėl laikotarpiu iki 2023-05-31 individualiam namui lengvata turėjo būti taikoma, o 12,90 Eur dydžio reikalavimas neturi teisinio pagrindo. Pareiškėjas prašė išnagrinėti vietinės rinkliavos apskaičiavimo teisėtumą už laikotarpį iki 2023-05-31 ir priimti individualų administracinį sprendimą, kuriuo būtų pritaikyta Tarybos sprendime nustatyta lengvata bei panaikintas 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimas (arba atliktas atitinkamas perskaičiavimas).

Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjo Prašymą, atsakymą pateikė Rašte, kuriame nurodė, jog minėtu laikotarpiu galiojo Tarybos sprendimu patvirtinti Įmokos dydžiai, kurių 1.4 papunktyje nustatyta, kad gyvenamosios paskirties objektams individualiems namas, kai juose gyvena ne daugiau nei 1 gyventojas įmokos pastovioji dalis 14,16 Eur. Atsižvelgiant į tai, kad gyvenančių asmenų nebuvo Įmokos dydžių 1.4 papunktyje nustatytas įmokos dydis negalėjo būti taikomas. Laikotarpiu iki 2023-05-31 galiojančio Aprašo 24 punkte nustatyta, kad sprendimą dėl įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą ar jos permokos grąžinimo priima Administratorius. Todėl įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą grąžinimo ar 12,90 Eur įmokos dydžio perskaičiavimo pareiškėjo prašoma kreiptis į Administratorių.

Dėl Rašto teisėtumo.

Pareiškėjas Prašymu atsakovės prašė išnagrinėti vietinės rinkliavos apskaičiavimo teisėtumą pareiškėjo atžvilgiu už laikotarpį iki 2023-05-31 bei priimti individualų administracinį sprendimą, kuriuo būtų pritaikyta Tarybos sprendime nustatyta lengvata ir panaikintas 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimas (arba atliktas atitinkamas perskaičiavimas).

Pažymėtina, jog atsakovė pagal vykdomų funkcijų pobūdį yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veiklai taikytinos Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI) normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAI 1 straipsnis). Pagal VAI 2 straipsnio 10 dalį prašymas – su asmens teisių

ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 straipsnis 1 dalis).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) 35 punktu, prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Prašymų nagrinėjimo taisyklių 45 punkte įtvirtinta, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 45.1 į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.2 į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.3 į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka; 45.4 į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1 – 45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.

Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti VAĮ 10 straipsnio 5 dalies nuostatas. Vadovaujantis VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 1–8 punktais, administraciniame sprendime turi būti nurodyta, be kita ko, atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos (4 punktas), administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas), administracinio sprendimo motyvai (6 punktas).

Taigi, Komisija vertins, ar Administracija iš esmės tinkamai, teisės aktuose nustatyta tvarka, išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą bei įvertinusi visas reikšmingas aplinkybes, priėmė pagrįstą ir motyvuotą administracinį sprendimą, atitinkantį VAĮ reikalavimus.

Be VAĮ nuostatų, ginčo teisinius santykius reguliuoja Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas (toliau – ir Rinkliavų įstatymas), Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas (toliau – Atliekų įstatymas) bei su jų įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai.

Rinkliavų įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje vietinė rinkliava apibrėžiama, kaip savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka, galiojanti tos savivaldybės teritorijoje. Šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 8 punktas suteikia teisę savivaldybės tarybai jos teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą. Šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalis taip pat numato, kad savivaldybės taryba savo sprendimu tvirtina vietinės rinkliavos nuostatus ir nustato vietinės rinkliavos dydį, mokėjimo tvarką, lengvatas, grąžinimo tvarką, delspinigių dydį ir apskaičiavimo tvarką, paslaugos kokybės reikalavimus ir teikimo sąlygas. Taigi, vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą yra įstatymo pagrindu ir savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka į savivaldybės biudžetą (Rinkliavų įstatymo 16 straipsnio 2 dalis).

Pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalį organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo NT objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba NT objekto savininko įgaliotas asmuo. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog NT objektų, kurių rūšių sąrašą nustato aplinkos ministras, savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba, jeigu rinkliava savivaldybės teritorijoje nenustatyta, sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį su savivaldybės, kurios teritorijoje yra NT objektas, juridiniu asmeniu, savivaldybės pavedimu atliekančiu komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimą, arba savivaldybe. Tokius juridinius asmenis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parenka savivaldybės.

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013-02-20 įsakymu Nr. D1-150 „Dėl nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašo patvirtinimo“ patvirtintą Nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašą

(redakcija, galiojanti nuo 2018-07-01) į NT objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašą (toliau – ir Sąrašas) yra įtraukti gyvenamosios paskirties pastatai, t. y. pastatai, naudojami, be kita ko, gyventi vienam ar daugiau asmenų.

Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklėmis vadovaujasi savivaldybės, nustatydamos įmokos dydį Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nustatyta tvarka (Taisyklių 2 punktą). Pagal Taisyklių 22 ir 23 punktus taikoma dvinarė įmoka, susidedanti iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų; pastovioji įmokos dedamoji nustatoma tokia, kad padengtų pastoviąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas.

Taryba 2020-01-30 sprendimo 1.1, 1.2 ir 1.3 papunkčiais be kita ko pavedė Administratoriui atlikti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas, teikti Tarybai įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą dydžių apskaičiavimą ir, jeigu savivaldybės taryba šią įmoką patvirtina, ją rinkti, registruoti komunalinių atliekų turėtojus bei su jais sudaryti sutartis.

Savivaldybės NT objektų kategorijų ir įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir tvarkymą dydžiai buvo patvirtinti Tarybos sprendimo priede, kurio lentelėje, 1.2 eilėje nurodytai NT objekto kategorijai – gyvenamosios paskirties objektams – individualūs namai, taikomas įmokos pastoviosios dedamosios dalies dydis – 28,32 Eur, 1.4 eilėje nurodytai NT objekto kategorijai – gyvenamosios paskirties objektams – individualūs namai, kai juose gyvena ne daugiau kaip 1 gyventojas, taikomas įmokos pastoviosios dedamosios dalies dydis – 14,16 Eur.

Iš išvardyto teisinio reglamentavimo matyti, jog vietinę rinkliavą – dvinarę įmoką, susidedančią, be kita ko, iš pastoviosios dedamosios, turi mokėti visi asmenys, valdantys, naudojantys, disponuojantys NT Savivaldybės teritorijoje.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau-LVAT savo praktikoje ne sykį aiškino, jog vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą yra įstatymo pagrindu ir savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka į savivaldybės biudžetą. Faktinė aplinkybė, jog atitinkamas asmuo yra laikytinas vietinės rinkliavos mokėtoju pagal savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo nustatyta rinkliava, ir (ar) rinkliavos nuostatus, suponuoja šio asmens pareigą nustatyta tvarka ir terminais mokėti atitinkamo dydžio vietinę rinkliavą (žr., pvz., 2014-01-28 nutartį administracinėje byloje Nr. A556-334/2014; 2020-09-09 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1390-438/2020).

LVAT taip pat yra pažymėjęs, kad tuo atveju, jei vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą susideda iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų dalių, tai negalima atleisti rinkliavos mokėtojo nuo pareigos sumokėti pastoviąją vietinės rinkliavos dalį vien dėl to, jog jis faktiškai nesukūrė (negalėjo sukurti) atliekų, kadangi pastovioji vietinės rinkliavos dedamoji dalis nėra susijusi su realiu atliekų susidarymu, ja prisidedama prie atliekų tvarkymo ir šalinimo išlaidų padengimo bei sistemos išlaikymo. Pastoviosios dedamosios kontekste netgi netinkami naudoti objektai ginčo laikotarpiu vis tiek apmokestinami vietinės rinkliavos pastoviąja dedamąja dalimi (žr., pvz., 2020-12-16 nutartį administracinėje byloje Nr. eTA-1070-602/2020).

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas neginčija jam taikomos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą, bet kelia ginčą dėl pastoviosios dedamosios dalies konkretaus dydžio taikymą už laikotarpį iki 2023-05-31, kada jo valdomame NT objekte – gyvenamajame name niekas negyveno. Pasak pareiškėjo, tokiu atveju turėtų būti taikomas pastoviosios dedamosios dalies dydis, nustatytas ne Tarybos sprendimo lentelės 1.2 papunktyje, o 1.4 papunktyje, t. y. turi būti taikomas mažesnis dydis.

Tarybos sprendimo lentelės 1.4 papunktyje nurodyta, jog pastoviosios dedamosios dalies dydis taikomas tik individualiems namams, kai juose gyvena ne daugiau kaip 1 gyventojas. Pareiškėjo Prašyme nurodytu atveju jam priklausančiame gyvenamajame name, laikotarpyje iki 2023-05-31, nebuvo gyventojų, name niekas negyveno, todėl pareiškėjui negali būti taikomas 1.4 papunktyje nustatytas dydis. Tarybos sprendimo lentelės 1.2 papunktyje nustatytas pastoviosios dedamosios dalies dydis taikomas NT objektams – individualiems namams ir jis taikomas nepriklausomai nuo jame esančių gyventojų skaičiaus (išskyrus 1.4 papunktyje nustatytą atvejį). Taigi, atsakovė pagrįstai Rašte

nurodė, jog atsižvelgiant į tai, kad pagal pareiškėjo Prašyme pateiktą informaciją, laikotarpiu iki 2023-05-31, jam priklausančiame NT objekte – individualiame name nebuvo gyvenančių asmenų, tai negalėjo būti taikomas įmokos dydis nustatytas Tarybos sprendimo priedo lentelės 1.4 papunktyje.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog atsakovė tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą dalyje, kurioje prašė išnagrinėti vietinės rinkliavos apskaičiavimo teisėtumą pareiškėjo atžvilgiu už laikotarpį iki 2023-05-31 ir Rašte pateikė išsamų bei pagrįstą atsakymą.

Pareiškėjas Prašymu taip pat Administracijos prašė priimti administracinį sprendimą, kuriuo būtų pritaikyta Tarybos sprendime nustatyta lengvata ir panaikintas 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimas (arba atliktas atitinkamas perskaičiavimas). Pareiškėjas iš esmės prašė, kad jam būtų perskaičiuotas įmokos pastoviosios dedamosios dydis už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą, taikytas iki 2023-05-31. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo prašymo pobūdis atitiko Prašymų nagrinėjimo taisyklių 45.3 papunktį, kuriame nustatyta, jog į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka. Todėl Administracija, išnagrinėjusi pareiškėjo Prašymą šioje dalyje, turėjo priimti administracinį sprendimą, atitinkantį VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus, t. y. jame turėjo būti nurodyti administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindai ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas) bei motyvai (6 punktas).

Administracija Rašte paaiškino, jog, vadovaujantis Aprašo 24 punktu, sprendimą dėl įmokos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą ar jos permokos grąžinimo priima Administratorius, todėl pareiškėjas turi kreiptis į Administratorių. Taigi, Administracija Prašymo šioje dalyje nenagrinėjo, nes pagal kompetenciją ši prašymą turi teisę nagrinėti ir atitinkamą sprendimą priimti Administratorius.

VAĮ 11 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

Viešojo administravimo subjektas – viešasis juridinis asmuo, kolegiali ar vienasmenė institucija, neturinti juridinio asmens statuso, įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka įgalioti atlikti viešąjį administravimą (VAĮ 2 straipsnio 20 dalis). Pagal VAĮ 6 straipsnio 3 punktą administracinių paslaugų teikimas yra viena iš viešojo administravimo sričių.

Administracijos direktoriaus 2016-12-27 įsakymu Nr. B6-1131 patvirtinto Aprašo 3 punkte nustatyta, jog už tvarkos taikymą atsakingas Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius – Savivaldybės įsteigtas juridinis asmuo, Savivaldybės pavedimu atliekantis komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas. Taryba 2020-01-30 sprendimo 1.1, 1.2 ir 1.3 papunkčiais be kita ko, pavedė Administratoriui atlikti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkcijas, teikti Tarybai įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą dydžių apskaičiavimą ir, jeigu savivaldybės taryba šią įmoką patvirtina, ją rinkti, registruoti komunalinių atliekų turėtojus bei su jais sudaryti sutartis. Administracijos direktorius 2020-04-30 įsakymu Nr. B6-408 patvirtino Administratoriaus įstatus, kuriuose nustatyti pagrindiniai bendrovės veiklos objektai, be kita ko, atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas, medžiagų atgavimas (2.2.2 papunktis).

Iš pateiktų teisės aktų nuostatų matyti, jog Administratorius yra įgaliotas vykdyti vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų iš atliekų turėtojų surinkimą ir tvarkymą administratoriaus funkcijas Savivaldybės teritorijoje. Taigi Administratorius vykdo veiklą viešojo administravimo srityje, teikia viešąsias paslaugas – komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, todėl nagrinėjamu atveju jis yra viešojo administravimo subjektas. Administracija turėjo vadovautis VAĮ 11 straipsnio 4 dalies nuostatomis ir, negalėdama išnagrinėti Prašymo dalyje, kurioje pareiškėjas prašė priimti administracinį sprendimą taikyti Tarybos sprendime nustatytą lengvatą ir

panaikinti arba perskaičiuoti 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos persiųsti jį Administratoriui, ir apie tai pranešti pareiškėjui.

Šiuo atveju Administracija, be kita ko, privalėjo vadovautis ir atsakingo valdymo (gero administravimo) principu, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (žr., pvz., LVAT 2015-07-09 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015). Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų (žr., pvz., LVAT 2015-07-31 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015), dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai (žr., pvz., 2012-10-04 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A502-134/2012, LVAT biuletenį Nr. 25, 2012, 174–186 p.; 2013-03-26 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A756-708/2013). Formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., LVAT 2015-06-25 nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015).

Komisija, įvertinusi visas bylos aplinkybes, ginčo teisinius santykius reglamentuojančių teisės aktų nuostatas bei LVAT praktiką, daro išvadą, jog atsakovė netinkamai išnagrinėjo pareiškėjo Prašymą dalyje dėl administracinio sprendimo dėl Tarybos sprendime numatytos lengvatos taikymo priėmimo ir 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimo panaikinimo arba perskaičiavimo. Administracija, nurodyma pareiškėjui kreiptis į Administratorių, ir nusprendusi Prašymo šioje dalyje nenagrinėti, nesivadovavo VAI 11 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta prašymo nenagrinėjimo procedūra. Rašto dalyje priimtas sprendimas neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje administraciniam sprendimui taikomų reikalavimų, t. y. jame nenurodytas teisinis pagrindas, bei jis priimtas nesilaikant VAI nustatytos prašymo nenagrinėjimo tvarkos. Raštas šioje dalyje yra neteisėtas, todėl naikinamas.

Komisijai iš dalies tenkinus pareiškėjo skundo reikalavimą dėl Rašto panaikinimo, iš dalies tenkinamas ir išvestinis pareiškėjo skundo reikalavimas dėl įpareigojimo. Komisijai panaikinus Rašto dalį, atsakovei kyla pareiga, vadovaujantis VAI nuostatomis, iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025-12-27 prašymą dalyje dėl administracinio sprendimo dėl Tarybos sprendime numatytos lengvatos taikymo priėmimo ir 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimo panaikinimo arba perskaičiavimo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1, 3 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą tenkinti iš dalies.

Panaikinti Molėtų rajono savivaldybės administracijos 2026-01-15 rašto Nr. B22-191 „Dėl mokesčio už komunalinių atliekų tvarkymą perskaičiavimo/grąžinimo“ dalį, kurioje atsakoma į pareiškėjo 2025-12-27 prašymą priimti administracinį sprendimą dėl Tarybos sprendime numatytos lengvatos taikymo ir 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimo panaikinimo arba perskaičiavimo ir įpareigoti Molėtų rajono savivaldybės administraciją išnagrinėti pareiškėjo 2025-12-27 prašymą dalyje, kurioje prašoma priimti administracinį sprendimą dėl Tarybos sprendime numatytos lengvatos taikymo ir 12,90 Eur dydžio vietinės rinkliavos reikalavimo panaikinimo arba perskaičiavimo.

Kitose dalyse pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą

Bylos šalys turi teisę šį sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Remigijus Kalašnykas

Komisijos narės

Asta Povilonienė

Sigita Šimbelytė